

BAYAT

№ 7 (589)

***Cabir
NOVRUZ***

İNANA BİLMİRƏM

İllərim ötüşür karvanlar tək, Gah səhər görürəm, gah da ki, axşam. İnana bilmirəm, gün gələcək ki, Mən də bu dünyada olmayacağam. Onlarla tanışlar ötürmüşəm mən, Çiyinə tabutlar götürmüşəm mən. Nə qədər adamı dəfn eləmişəm, Bacımı, atamı dəfn eləmişəm. Yüz yol alışısam, odlanmışam mən, Fəxri qarovulda dayanmışam mən, Nə qədər ömürlər suala dönüb, Körpələr yox olub xəyala dönüb. Bir göz qırpımında itib tanışlar, Sağımdan, solumdan gedib tanışlar. Hey ürəyim qəmli, hey qanım qara, Baxmışam sahilsiz qəbiristanlara. Ulduzlar sanında məzar görmüşəm, Yənə də özümü ölməz bilmişəm, Heç inanmamışam gün gələcək ki, Mən də köçəcəyəm milyonlar tək. Belə qurulsada bəşər, kainat, Gözüm görə-görə hər gün, hər saat. Min ömür çatsa da sona - insanlar, İnana bilmirəm buna - insanlar. Sanıram üstümə ölüm gələndə, O, mənim köksümü söküb dələndə Hər cürə davadan, dərməndən əvvəl. Hər cürə həkimdən, loğmandan əvvəl, Öz sevgiləriylə, istəkləriylə. Mənə "Ata! Ata!" deməkləriylə, Öz baxışlarıyla, öz səsləriylə, Öz isti, mehriban nəfəsləriylə, Məni balalarım sağaldacaqlar, Ölüm zülmətindən çıxaradacaqlar. Sanıram o çətin anımda mənim, Dostlarım dayansa yanımda mənim, Sorsalar: "Necəsən?" o əzizlərim, Təzədən yanacaq sönən gözlərim. Onlar əllərimdən yapışan kimi, Durub gəzəcəyəmm bir cavan kimi, Mənə elə gəlir ən son nəfəsdə, O cəllad duranda başımın üstə, Sözlərim meydana girib ər kimi, Çarpışib, vuruşub iyidlər kimi, Gücünü, əzmini bildirəcəklər, O qara kabusu öldürəcəklər. Mənə elə gəlir ölüm gələndə Bir haray düşəcək o doğma kəndə, Eşidib, bilənlər yürüyəcəklər, Onu boğazlayıb sürüyəcəklər. Mənim küləklərim tüğyan edəcək, Mənim çiçəklərim üsyan edəcək, Mənim qartallarım millənəcəklər, Mənim laylalarım dillənəcəklər, Çəpərə dönəcək bənövşələrim, Qalxacaq ayağa göy meşələrim, Adamlar, qartallar, qayalar, dağlar, Məni bu həyata qaytaracaqlar. Mənə elə gəlir, varlığım, canım, Loğmanlar loğmanı Azərbaycanım, Üreyi istəsə - diriləcəyəm, Mənə oğul desə, diriləcəyəm...

İllərim ötüşür karvanlar tək, Gah səhər görürəm, gah da ki, axşam. İnana bilmirəm gün gələcək ki, Mən də bu dünyada olmayacağam. Belə qurulsada bəşər, kainat, Gözüm görə-görə hər gün, hər saat, Min ömür çatsa da sona, insanlar! İnana bilmirəm buna, insanlar!

SAĞLIĞINDA QIYMƏT VERİN İNSANLARA...

Bir arzum var, ay adamlar, qoyun deyim, Sağlığında qiymət verin insanlara, Yaxşılara sağlığında yaxşı deyin, Sağlığında yaman deyin yamanlara. Yalnız, yalnız sağ olanda, Hər kəs əsl qiymətini bilər onda; Bu sözlərim düz olmasa töhmət edin. Sizdən rica eləyirəm milyon kərə, Şairlərə sağlığında hörmət edin, Sağlığında heykəl qoyun ölməzlərə... Gələcəyə çox da ümid bağlamayın, Sözlünüzü sonralara saxlamayın. Zəhləm gedir sonralardan, Vaxtsız dinən zurnalardan, Boşboğazdan, avaradan, Toydan sonra nağaradan. Sağlığında sevindirin təmizləri, Siz həyatda bu amalla addımlayın. Sağlığında ifşa edin xəbisləri, Satqınlara sağlığında satqın deyin, Tülkü deyin tülkülərə, aslan deyin aslanlara; Sağlığında qiymət verin insanlara... Hər kəs bilsin öz yerini necə sağdır, Bu, pislərin həyatını qısaltmaqdır, Yaxşılardan həyatını uzatmaqdır... Bu nədəndir ölənin kimi, qəlbimizdə Adamlara sevgi, hörmət aşib-daşır. Ölənin kimi yaxşılar da yaxşılaşır, Yamanlar da yaxşılaşır... Çirkinlər də təmiz olur ölənin kimi... Yadlar belə əziz olur ölənin kimi... Xatirələr söyləyirik, nekroloqlar qollayıyıq, Hamısını ucdantutma yaxşı deyib o dünyaya yollayıyıq. Bu gecikmiş xeyir-dua kimə gerek? Bundan məzar böyüyəcək, ya öləninmi diriləcək? Xoşum gəlmir bu köhnəlmiş adətlərdən, xoşum gəlmir... Bu sərdaba sevgilərdən, hörmətlərdən xoşum gəlmir. İstəmirəm vaxt-vədəsiz şöhrəti mən, Bir an ömrü milyon qızıl ölüm gələ, dəyişməyəm... Diri üçün iynə boyda hörməti mən Ölü üçün min heykələ dəyişməyəm... Düz deməsəm, onda məni bağışlayın, Üz tutaram uşaqlara, qocalara, cavanlara, Sağlığında qiymət verin insanlara, Yaxşılara sağ olanda yaxşı deyin, Sağlığında yaman deyin yamanlara...

FÜZULİ

Şair öz yurdundan uzaqda öldü, Öldü, bir balaca otaqda öldü.

Göz yumub yuxuya daldı Füzuli, Vətən arzusuna çata bilmədi. Fəqət bu xəbərdən obası, eli İllərlə göz yumub yata bilmədi. Onu tapşırdılar zülmət məzara, Bütün Azərbaycan saraldı, soldu. Gəncə başdan-başa geyindi qara, Kəpəzin, Şah dağın gözləri doldu. Körpə uşaq kimi tutuldu Xəzər, Səma da ağıladı, yer də ağıladı. Bakı uyumadı, mehriban şəhər, Şirvan yasa batdı, Bərdə ağıladı. O vaxt doğma yurdu dolandı bu söz, Dedi çöllərimiz, çəmənlərimiz, Dedi könül verib, sevnələrımız, Ellərin sədası düşdü hər yana: Gətirin şairi Azərbaycana! Dedilər nə vaxtdır həsrətlik ona: Gətirin şairi Azərbaycana! Uçdu Kərbəlaya xəyal atımız, Keçdi ocağımız, söndü odumuz. Yanıb nalə çəkdi muğamatımız, Tellərin sədası düşdü hər yana: Gətirin şairi Azərbaycana! Ana torpağımız dindi insantək: Məzarı qoynumda qazılısın gerek, Şöhrəti alınma yazılısın gerek, Qoymayın ürəyim od tutub yana, Gətirin oğlumu Azərbaycana! Bütün söz qoşanlar, bütün əsərlər, Nəğmələr, qoşmalar, sözlər, qəzəllər. Füzuli şerinin şahı - gözəllər Dedilər nə vaxtdır həsrətlik ona, Gətirin şairi Azərbaycana! Neçə zaman görmüş sarvanlarımız, Neçə zıncırovlu karvanlarımız. Qoca Kərbəlaya yol açdı o gün. Kim bilir onların başı nə çəkdi? O vaxt Kərbəlaya yetişmək üçün Günü əzab dolu aylar gerekdi. Uyudu ərəblər torpağında o, Nə etmək, o zaman, başqa zamandı. Dərdli həyatının son çağında o, Gören nə düşündü, gören nə andı? O, bəlkə son dəfə nəfəs çəkəndə Düşündü alnında, qəlbində qubar: Böyük Nizamiylə doğma Vətəndə Kaş məni yan-yana basdıraydılar! Yada qismət oldu şöhrətim, şanı, Sinəmdə dərdimdir, uca dağımdır?! Bəlkə də düşündü: Azərbaycanım Məni öz şairi sayacaqmıdır? Şair öz yurdundan uzaqda öldü, Öldü, bir balaca otaqda öldü. Füzuli, qəlbimin sözünü dinlə, Danışmaq istəyir şerim sənə. Keçdi o əsrlər çənli, çisəkli, Bu gün yurdumuzun ictimaiyyəti. Bu gün cavan ruhlu, cavan ürəkli Qoca şerimizin bayraqdarı. Adını söyləyir gül də, çiçək də Şöhrətin yayılıb indi hər yana. Şair, məzarını gətirməsək də, Özünü gətirdik Azərbaycana!

ƏN ƏZİZ, ƏN ŞİRİN, ƏN UCA GÜNLƏR...

Cənublu şair dostum Söhrab Tahirin anası Nəsinin Bakıya qonaq gəlməsi münasibətilə

Nə gözəl aylardı, həftələr idi, Səninçin, ay Söhrab, analı günlər, Gözünə görüşdən sürmə çəkilen,

Barmağı öpüşdən xınalı günlər, O tayın, bu tayın daş həsrətindən Tamam uzaq günlər, aralı günlər, Bütün Azərbaycan torpağı üçün Doğma, əziz günlər, mənalı günlər.

On iki milyonluq qardaş-bacının, Sözüylə, adıyla gəlmişdi ana, Azadlıq yolunda ölənlərin Odlu fəryadıyla gəlmişdi ana, Üzüne baxanda elə bilirdin Göyün üstü ilə gəlmişdi ana, Yeraltı ilə gəlmişdi ana, Raketlər əsində beş addım yolu İyirmi altı ilə gəlmişdi ana.

Ana bala ilə olar, biz isə Anası bu taya gəlib deyərdik, Hələ qürur ilə, ictimaiyyət ilə Özü də üç aya gəlib deyərdik, Həştad yaşlı qarı, qırx yaşlı kişi Təzədən dünyaya gəlib deyərdik. Doğma övladını görməkçün yazıq Bir qərinədir ki, şikayət yazıb, Yalvara-yalvara gəlib deyərdik, Ağlaya-ağlaya gəlib deyərdik.

Ömrünün ən rahat anları idi Düz üç ay yuxusuz qaldığın anlar, Ana gülüşünə, ana sözünə, Ana söhbətinə daldığın anlar, Bu yekə vaxtında yerini, qardaş, Anayla yan-yana saldıığın anlar, Ən böyük dərdini, böyük yarını "Oğul" gəlməsiylə sarıdığın anlar... İndi ürək sökən xatirə olub Sükutlu, nəğməli, çalğılı anlar.

Sizə yığışdıq tez-tez, əzizim, Şerli, gülüşlü, məclisli idik, Biz ancaq anaya durub baxırıdık, Yüz baxışlı idik, yüz gözlü idik, Dili ana dilim, nə xoş, nə təmiz, Sözləri nə şirin, nə duzlu idi. Bakılı, Mərəndli, Xoylu, Qubalı, Bərdəli, Ağdamlı, Təbrizli idik, Sən bu taylı idin, mənə o taylı, Nə fərqi, həm sizli, həm bizli idik, Nə xoş yerlər idi, mahallar idi, Ananın ayağı toxunan yerlər, Bu şirin həsrətə, şirin görüşə, Bu şirin vüsala yığılan yerlər, Ən uca dağlardan ucadır bu gün Onun qədəminə yıxılan yerlər, O gedəndən bəri dolan, boşalan, Qovrulmuş, darıxan, sıxılan yerlər, İndi xəyalının ekranlarında Hicran lenti ilə baxılan yerlər.

Nə ağır anları, dəqiqələrdi, Onun getməyinə az qalan günlər. Açıb cəhəngini əjdaha kimi Hər gün vüsəl udan azıman günlər, Düşüb qətrə-qətrə, damcıbadamcı, Sızib gilə-gilə azalan günlər, Başının üstündən ağır daş kimi, Qara bayraq kimi asılan günlər, İndi bahar olub, qaranquş olub O şirin, o əziz, o acı günlər, İkiyə bölünmüş ürəyimizin Həkim, dərmanı, əlacı günlər.

ƏDALƏT •

29 aprel 2017-ci il